

Nr 245

Av herr **Mellqvist m. fl.**, om befrielse för döva från TV- och radiolicens.

Vårt lands döva medborgare, som på grund av sitt handikapp ej kan tillgodogöra sig radio- och TV-programmen på samma sätt som hörande, är hänvisade till ett passivt mottagande utan hörande kommentarer. Däremot har de döva att erlægga sedvanlig licensavgift, vilket icke kan stå i överensstämmelse med deras förutsättningar att kunna ta del av etersändningar.

Televerket, som yttrat sig över en tidigare gjord framställning om avgiftsbefrielse, är av den uppfattningen att det här rör sig om en teknisk-social fråga. Teknisk därför att en nedsättning av avgiften försvårar televerkets fakturerings- och betalningsrutin. Det framhålles samtidigt att hel befrielse ej försvårar denna rutin. På grund av dessa tekniska svårigheter vill man göra hela saken till en social fråga som kan ge anledning till behovsprövning.

Att betrakta befrielse från radio- och TV-avgift för döva och gravt hörselskadade som en social fråga med behovsprövning är inte riktigt, ty det gäller här en vara med annat och betydligt mera begränsat innehåll än eljest vid behovsprövningar i sociala frågor.

De flesta döva kan tillgodogöra sig ca 5 % av TV-programmen. Radions program är helt uteslutna för döva. Trots detta betyder TV mycket för de döva. Den skänker en känsla av kontakt med omvärlden. Det fåtal textade program som förekommer i TV innebär högtidsstunder. Vid en vetenskapligt gjord undersökning har det framkommit att endast 15 % av de dövas tal är förståeligt för de normalhörande och detta medför problem när de döva gifter sig och får normalhörande barn. För gifta döva är TV därför en värdefull hjälp när det gäller att ge barnen talspråket.

TV- och radiolicensen har höjts kraftigt och har kommit att bli en dryg utgifts-post för de ofta ekonomiskt svaga döva. Utgiften får anses dubbelt dryg, då den erläggs för en service man programmässigt får så ringa utbyte av.

Det måste betraktas som en social och kulturell rättvisa att de döva får avgiftsbefrielse från TV- och radiolicens, ty de betalar avgifter och skatt i samma omfattning som övriga medborgare. De kan inte heller nyttja telefon vilket starkt begränsar deras möjlighet till social och kulturell service.

Vid sammanslagning av licenserna för radio och TV fick de blinda, helt riktigt, sina begränsade möjligheter att tillgodogöra sig programmen i TV beaktade genom avgiftsbefrielse härför.

Det är samhällets skyldighet att också minska de dövas isolering genom olika

åtgärder. Befrielse från skyldighet att erlägga avgift för radio och TV är ett värdefullt led i denna strävan.

De barndomsdöva och svårt hörselskadade har ett handikapp som är speciellt svårt i ett samhälle där all kommunikation bygger på hörsel.

Med hänvisning till vad som i motionen anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om sådan ändring i gällande licensbestämmelser att de döva erhåller befrielse från att erlägga radio- och TV-licens.

Stockholm den 21 januari 1970

Sven Mellqvist (s)

Gudrun Sundström (s)

Börje Nilsson (s)
i Kristianstad
